

Euroregion Nisa

Valná hromada Euroregionu NISA

Letošní zasedání valné hromady Euroregionu Nisa se uskutečnilo 19. března 1999 v Liberci. Jednání zahájil a řídil RNDr. Jiří Čeřovský, který přivítal zástupce ministerstva zahraničních věcí a ministerstva pro místní rozvoj. Přítomných 57 z celkem 128 členů Euroregionu Nisa poté schválilo navržený program jednání, doplněný na návrh libereckého primátora Ing. Jiřího Ježka o volbu čestného předsedy ERN.

Za členy návrhové komise byli zvoleni Jaroslav Zámečník – sekretář ERN, Luděk Suchomel – místostarosta Smržovky a Jiří Musil – za Regionální hospodářskou komoru.

Členy volební komise byli zvoleni Jaroslava Petrboková – starostka Svoru, Josef Müller – starosta Českého Dubu, Šárka Kopáčková – starostka Velkého Šenova, Josef Sucharda – starosta Desné v Jizerských horách a Miroslav Hrubý – starosta Chuchelné.

Jednání valné hromady poté, v souladu s programem, pokračovalo projednáváním dokumentů, které po předchozím projednání na dvou zasedáních Rady ERN předložil sekretariát ERN. Většinu z nich obdrželi členové ERN předem písemně. Některými částmi z předložených zpráv se nyní budeme zabývat podrobněji.

Čestný předseda ERN

Na základě doplnění Statutu Euroregionu Nisa byl valnou hromadou dne 19. března 1999 zvolen čestným předsedou ERN Václav Pohl. Jeden ze zakladatelů Euroregionu Nisa Václav Pohl, první a do letošní valné hromady jediný předseda české části, starosta města Rumburku, byl v roce 1998 po vážném onemocnění a dlouhodobém léčení nucen vzdát se aktivní činnosti ve všech vykonávaných funkcích.

S Euroregionem Nisa se však zcela rozloučit nehodlá, což potvrzuje jeho účast na jednání valné hromady. Pomáhat chce i nadále alespoň radou a vyjádřil to i v závěru rozhovoru, který s ním přinášíme uvnitř zpravodaje.

Zpráva o činnosti ERN v roce 1998

V úvodu nejobsáhlejšího dokumentu jsou zdůrazněny cíle a smysl sdružení Euroregionu Nisa s tím, že dosavadní vývoj sdružení vede k potřebě rozšíření jeho statutu tak, aby vedle koordinačních úloh byla i úloha „realizovat investiční i neinvestiční projekty“. Navíc vyvolává požadavek vyvolat diskusi o zaměření činnosti ERN v tom smyslu, aby vedle řešení přeshraniční spolupráce bylo možné realizovat i projekty regionálního rozvoje bez přeshraničního dopadu.

Vnitřní organizace Euroregionu Nisa

V této části zprávy, zahrnující hodnocení valné hromady, rady, sekretariátu a pra-

covních skupin ERN, jsou uvedeny některé nedostatky s doporučením na jejich překonání. Kromě jiného je například nutné dále pracovat na ztotožnění se některých členů ERN s činností tohoto sdružení, či na jejich větším zapojení do pracovních skupin. Rovněž tak je nutné vyžadovat jednoznačná koncepční stanoviska od centrálních orgánů vzhledem k pojetí role Euroregionů a přeshraniční regionální spolupráce, nebo definovat statut členů pracovních skupin.

Přeshraniční spolupráce

Ve všech třech částech Euroregionu Nisa společně fungovaly orgány k uskutečňování

přeshraniční spolupráce, kterými jsou tripartitní rada ERN, presidium ERN a pracovní skupiny. Za současných podmínek se přeshraniční spolupráce nejvýrazněji realizuje právě v pracovních skupinách, které se tak staly jakýmsi zrcadlem Euroregionu. Je tedy nutné nejen usilovat o jejich trvalé fungování, ale také o stanovení priorit, metod a cílů společné práce. Význam zbývajících dvou orgánů, zvláště pak tripartitní rady vzroste až tehdy, kdy budou v jednotlivých částech ERN sjednoceny kompetence, či kdy bude například existovat společný operativní program a společný fond a kdy budou členové rady schvalovat financování společných přeshraničních projektů.

Z obsahu • duben '99

- 6** Usnesení valné hromady Euroregionu Nisa
- 7** Členové rady Euroregionu Nisa na období 1999–2000
- 9** Realizované projekty v rámci FMP
- 11** Z jednání pracovních skupin

Tento projekt je financován z programu EU Phare CBC
This project is supported by European Union's Phare CBC Programme

foto Jan Plíkus ml.

Zpráva o činnosti ERN v roce 1998

Hospodaření Euroregionu Nisa

Tato kapitola výroční zprávy velmi podrobně rozvádí příjmy i výdaje ERN v roce 1998 a současně obsahuje rozpočet na rok 1999.

Příjmy, včetně zůstatku z roku 1997, činily Kč 7 676 082,53, výdaje naproti tomu Kč 6 609 749,42.

Významnou příjmovou položkou, ve výši 1 517 820 Kč, byly příjmy z členských příspěvků. Největší částku v příjmech však tvoří účelové dotace a zálohy na četné projekty, které jsou poté z rozpočtu ERN hrazeny, takže se tato příjmová položka objevuje ve výdajích, kde rovněž tvoří největší částku.

Zbývající finanční prostředky, jak je ve zprávě o hospodaření podrobně uvedeno, pak byly použity na mzdy včetně pojištění, na provoz kanceláře ERN, na cestovné, na překlady a tlumočení a podobně.

Do budoucna se jeví potřeba hledat další finanční zdroje vlastních podílů pro projekty ERN. Vzhledem k postupující inflaci bude také vhodné upravit výši členských příspěvků z dosavadních dvou na tři koruny za jednoho obyvatele.

Některé dosažené výsledky

V této části zprávy jsou uvedeny některé z uskutečněných akcí a realizovaných projektů v působnosti jednotlivých pracovních skupin. Z předložených informací vyjímáme:

• energetika

V polovině roku 1998 bylo dokončeno zpracování dokumentu Energetický generel Euroregionu Nisa, na jehož vyhotovení bylo využito cca 4,5 miliónů korun ze zdrojů Státního fondu životního prostředí. Pro jeho širší uplatnění je nutné hledat formu energetického regionálního managementu.

• lesy

Výsledkem činnosti jedné z neaktivnějších pracovních skupin ERN bylo kromě jiného pokračování prací na zalesňování Jizerských hor, byl zpracován seznam organizací lesního hospodářství všech tří částí ERN a došlo k rozvoji konkrétních přeshraničních kontaktů. Z iniciativy německé části komise byla zpracována třístranná studie o stavu lesů v ERN. Navíc byl z programu Phare CBC 1998 vytvořen fond na obnovu lesů.

• vody

Pracovní skupina Čistá Nisa pracovala na vylepšení plánu přeshraničního hlásného havarijního a povodňového systému. V řadě měst a obcí pokračovala výstavba čistíren odpadních vod a kanalizací, což přispělo k tomu, že znečištění vod v Nise pokleslo na zhruba 25 procent skutečnosti roku 1990.

• ovzduší

Od roku 1990 plánovaná výměna informací o stavu znečištění ovzduší vycházela z pro-

bíhající instalace stanic AIM v ČR, Polsku a Sasku, ale zatím jsou zjišťované údaje takřka nedostupné. Zřejmě i proto, že dosud přetrvává zásadní nesoulad v interpretaci přeshraničního znečišťování ovzduší v oblasti Černého trojúhelníku.

Úspěšněji se na tomto úseku daří realizovat plynofikaci regionu. Příkladem je projekt NISA – plynofikace příhraničních oblastí, připraven společně městy Rumburk, Jiřikov a Kamenický Šenov, předložený do programu Phare 1999.

• doprava

Z iniciativy a za přispění této komise byla zpracována koncepce dopravy v ERN.

V roce 1998 probíhala příprava výstavby rychlostní silnice Liberec–Zittau a u Hrádku nad Nisou zahájena výstavba obchvatu, který bude její součástí.

Pokračovaly práce na silničním kamionovém obchvatu Rumburk–Neugersdorf, který je zčásti dotován z programu Phare 1995.

Nemalé úsilí samospráv a okresních úřadů bylo vyvinuto k otevírání nových hraničních přechodů.

Na úseku železniční dopravy byla v rámci projektu TAPS a TAMO zpracována Koncepce železniční dopravy v ERN.

• regionální plánování

Od května 1996 platí usnesení tripartitní rady o zpracování společné koncepce rozvoje ERN, ale s prací se nepodařilo výrazně pokročit. Evropská komise si jako podmínku dalšího pokračování financování z programu Phare klade aktualizaci přeshraničních rozvojových konceptů. Ke zpracování přípravy programu Phare CBC 1999 bylo ministerstvem pro místní rozvoj ČR najmuta konsorcium WMEB.

• kultura

V rámci projektu *Europera* – studentský symfonický orchestr, který získal podporu z FMP, probíhala spolupráce uměleckých škol v ERN. Podporu v rámci Fondu malých projektů získala také řada dalších kulturních akcí. Nejsou však stanoveny regionální kulturní priority, neexistuje výrazná kulturní regionální akce a nutné je prověřovat, které kulturní akce jsou skutečně přeshraničními projekty.

• hospodářství

Aktivita v této oblasti se dle možností odehrávaly přímo mezi hospodářskými komorami. Přínosem bylo v roce 1997 založení regionální hospodářské komory v rámci české části ERN. V rámci příhraniční spolupráce se však v žádné části ERN nepodařilo snižovat nezaměstnanost a nepomohlo k tomu ani realizování některých projektů z Programu Phare CBC.

Město Liberec pořádalo již 4. ročník výstavy investičních příležitostí NISAINVEST 98, která již měla prvky vyspělého západoev-

ropského pojetí propagace území. Problémem však zůstává přeshraniční zapojení, tedy prosazení projektu jako přeshraniční spolupráce. Z toho vyplývá potřeba hledat společné projekty se SRN a Polskem a je rovněž nutné hledat způsob zapojení členů ERN do řešení problematiky hospodářství.

V oblasti zemědělství zůstává ojedinělým příkladem projekt zemědělského plánování v oblasti Rumburk, Varnsdorf, Krásná Lípa s přilehlými německými obcemi, financovaný z programu Interreg II., ale postrádající dosud odpovídající financování prací z české strany. Z rozpočtu Phare CBC 1997 byl schválen projekt NISA – přeshraniční rozvoj venkova. Nositelem je ERN a v roce 1998 se již podařilo připravit úvodní část projektu, jehož realizace proběhne v roce 1999.

• ochrana před katastrofami

Tato oblast v podobě spolupráce českých, německých a polských požárních sborů patří rovněž mezi úspěšné, když se v roce 1998 uskutečnilo několik společných cvičení i skutečných zásahů přes hranice.

• zdravotnictví a sociální věci

Jednou z institucí působících v této oblasti je Nadace Euronisa, která uspořádala řadu benefičních akcí, jejichž výtěžek poskytla na projekty pomáhající tělesně postiženým a starým lidem. Nadace usiluje o přeshraniční spolupráci a chce se v budoucnu stát komunitní nadací.

Další aktivity vycházejí zejména z německé iniciativy a byl to například projekt Propojení sociální práce v Euroregionu Neisse–Nisa–Nysa, projekty s přeshraniční spoluprací byly také konference chirurgů, anesteziologů, očních lékařů, rentgenologů a další. Přípravuje se projekt na vytvoření přeshraniční datové sítě a hledá se lepší systém úhrady za poskytnutí nemocničního ošetření osob z ERN v případě úrazu v jiné části ERN.

• cestovní ruch

Z programu Phare CBC, Interreg II a dalších byla připravována koncepce přeshraničního rozvoje cestovního ruchu s cílem sjednotit priority i přípravu projektů přeshraničně výhodných.

Jednou z konkrétních akcí je Cyklostezka údolím Nisy, jejíž realizace byla v roce 1998 zahájena v oblasti hraničního přechodu v Hrádku n. N. Další část bude realizována v roce 1999 z programu Phare CBC 1996.

V této oblasti se ukazuje potřeba společné presentace regionu, ale zatím se k takové aktivitě nepodařilo nalézt společnou vůli. Nicméně několik výstav se přesto z iniciativy okresních úřadů uskutečnilo, ale s rozdílným efektem. V budoucnu se počítá s větším zapojením existujících informačních turistických středisek, jejichž

snahy je nutné podpořit. Je rovněž nutné hledat nositele a zejména koordinátora rozvoje cestovního ruchu. Do této pozice je často vsouván Euroregion, ovšem kompetence a finance leží mimo toto sdružení. ERN přispívá k rozvoji cestovního ruchu tím, že je sám nositelem několika projektů, jimiž se budeme podrobněji zabývat na jiném místě.

• sport

Přestože chybí regionální priority na podporu přeshraničních sportovních akcí, uskutečnilo se v roce 1998 několik dílčích přeshraničních sportovních akcí a setkání, podpořených z Fondu malých projektů.

Nejvýznamnější pak byla olympiáda mládeže EUREGIO 1998, konaná v Liberci. K aktivitám v této oblasti patří další vydání kalendáře sportovních akcí.

• statistika

V rámci stejnojmenné pracovní skupiny byla již vydána řada různých publikací se statistickými údaji, jako například loni srovnávací brožura Jablonec n. N.–Bautzen–Lubaň. Z programu FMP byla vydána čtyřjazyčná statistická ročenka ERN 1998. V úsilí zpracovávání statistických údajů v příhraničním regionu je nutné pokračovat, kromě jiné i pro dokladování podpory z EU.

• historici

Velmi úspěšná pracovní skupina uspořádala v roce 1998 další konferenci, tentokrát na téma 350. výročí Vesfálského míru. Trvale pak pracuje na mapování dějin ERN. Aktivita byla podpořena z Programu Phare CBC – FMP.

• spolupráce VŠ

Spolupráci Technické univerzity Liberec, HTWS Zittau a AE Jelenia Gora řídilo Koordinační středisko při liberecké univerzitě. V takto rozvíjené spolupráci je ukryt významný rozvojový potenciál, neboť vysoké školy jsou zdrojem progresivních technologií, tolik potřebných právě v příhraničních regionech.

• ERNIS

V rámci projektu ERNIS (EuroRegionální Informační Systém) byly zpřístupněny webové stránky, informující o Euroregionu Neisse–Nisa–Nysa. Internetové adresa je www.euroregion-nisa.cz. Tento systém vznikl za podpory Vlámského společenství, Euroregionu Maas–Rhein a programu Phare CBC – FMP.

• regionální rozvojová agentura

Agentura regionálního rozvoje s.r.o., vytvořená v roce 1996 jako dceřinná společnost Euroregionu NISA, naplňovala i v roce 1998 stanové cíle a poslání.

Pracovníci agentury se zabývali zejména managementem Fondu malých projektů Phare CBC, Fondu malých infrastrukturních projektů a fondů, určených pro území ERN. Zatím neexistuje stabilní podpora agentury a je proto závislá na získávání zakázek. Do budoucna je

ARR neodmyslitelným nástrojem pro realizaci projektů financovaných z EU.

• AGEF

Toto pracovní společenství evropských příhraničních regionů vzniklo v roce 1971, má sídlo v německém Gronau a v současnosti sdružuje cca 55 hranice přesahujících regionů. Členy jsou již také české euroregiony Nisa, Labe, Krušnohoří, Egrensis a Šumava. Výkonným orgánem Asociace je pětadvacetičlenné presidium, do kterého byl již podruhé zvolen sekretář ERN Ing. Jaroslav Zámečník.

Přínosem členství je získávání informací o financování ze zdrojů EU.

Projekty Euroregionu NISA

• Turistický informační systém

Projekt s jehož realizací se začalo v roce 1997 a dokončen bude v roce 1999, řeší vybavení osmnácti INFO-center a zpracování strategie rozvoje cestovního ruchu v ERN. Rozpočtové náklady projektu činí 20,4 mil. korun, z toho 15,3 mil. korun představuje příspěvek Phare CBC 1995.

Informační centra byla zřízena a vybavena v následujících místech: Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Semily, Rumburk, Varnsdorf, Krásná Lípa, Jiřetín pod Jedlovou, Nový Bor, Doksy, Hrádek nad Nisou,

Chrastava, Frýdlant, Smržovka, Janov nad Nisou, Tanvald, Turnov, Harrachov. Náklady na vybavení INFO-center, včetně zhotovení informačních tabulí, dosáhly téměř 9 mil. korun.

V červnu 1998 byla mezi MMR ČR a britskou firmou Enterprice podepsána smlouva na dodávku služeb pro tento projekt. Ta zahrnuje zpracování strategie rozvoje cestovního ruchu v české části ERN, zajištění školení, zpracování grafického manuálu pro prezentaci regionu, tisk publikace o ERN a nákup výstavního stánku. Část těchto služeb již byla realizována.

V rámci tohoto projektu se uvažuje o založení regionálního fóra cestovního ruchu. Kromě dokončení projektu je nutné hledat formy popularizace připravované strategie cestovního ruchu, formu využívání výstavního stánku a usilovat o založení regionální organizace zabývající se rozvojem cestovního ruchu.

• Regionální rozvojová agentura NISA.

Projekt řeší rozvoj a posílení kapacit regionálního rozvoje. V roce 1998 pokračovala realizace v následujících subprojektech:

– Rekonstrukce budovy

– Technické vybavení ARR

Partnerská smlouva

Města Raspenava v České republice a Gryfów Śląski v Polské republice, ve společné snaze přinést společensko-politický vklad v dalším budování společného evropského domu v míru a svobodě, uzavřela partnerskou smlouvu.

V úvodním článku se smluvní strany zavazují udržovat stále vzájemné styky zaměřené na vytváření mnohostranných podmínek pro spolupráci obou měst. Tu budou realizovat zejména formou výměny zkušeností z oblasti samosprávy a v oblastech veřejného, hospodářského, ekologického, sociálního a kulturního dění. Cílem spolupráce obou měst je sblížení jejich obyvatel bez ohledu na stávající společenský systém, vzájemné poznání a také porozumění jejich his-

torií, tradicím, kultuře, hospodářství, či rodinnému, školnímu a společenskému životu.

Návštěvy, jak oficiálních delegací, tak i svazů, klubů, sdružení a podobných institucí, se budou uskutečňovat na základě vzájemné iniciativy. Zvláštní pozornost budou představitelé obou měst věnovat kontaktům mládeže a dle možnosti je budou odpovědně podporovat.

Souhlas s touto partnerskou smlouvou vyjádřilo zastupitelstvo města Gryfów Śląski 22. prosince 1998 a městské zastupitelstvo Raspenavy 25. ledna 1999.

Na snímku starosta města Raspenavy Pavel Lžičář (vpravo) a starosta města Gryfów Śląski Antoni Lewkowicz při podpisu partnerské smlouvy.

Zpráva o činnosti ERN v roce 1998

- *Zpracování konceptu rozvoje vybraných obcí, měst a regionu*
- *Propagační a informační materiály*
- *Hospodářský atlas ERN*
- *Spoluúčast ERN na NISAINVEST 99*
- *Regionální datové centrum*
- *Studijní cesta*

Z uvedeného je patrná široká škála aktivit, kterými se ARR zabývá. Na závalu je, že se zatím nepodařilo uzavřít smlouvu o spolupracování mezi ERN a MMR ČR a nepodařilo se zajistit dostatečné prostředky na dofinancování rekonstrukce budovy do stavu kolaudace. Je proto nutné usilovat o podporu ze státního rozpočtu a dalších zdrojů, neboť v případě úspěšné realizace by se rekonstruovaný objekt mohl stát přeshraničním sídlem české, polské i německé části ERN a místem dalších viditelných aktivit.

• *Vícejazyčná navigace turistů v ERN.*

Cílem projektu je výstavba navigačního systému, který směrem od hranic státu bude informovat a navádět motoristy, cyklisty a chodce. projekt obsahuje následující části:

- *velkoplošné panely v těsné blízkosti hraničních přechodů*
- *informační boxy v městech*
- *informační panely pro cyklisty*
- *informační panely pro pěší turisty*

Dle smlouvy mezi ERN a MMR ČR ze srpna 1998 poskytne ministerstvo z prostředků Phare CBC 1996 na realizaci projektu cca 13,5 mil. korun a ERN zajistí vlastní podíl ve výši cca 4,5 mil. korun.

• *Přeshraniční datová síť*

Projekt, řešící vybudování datového centra (GIS) a Informační sítě (ERNIS), přispěje ke zkvalitnění práce ERN, ke zlepšení komunikace jeho členů, k usnadnění přístupu občanů k informacím zveřejňovaným okresními, městskými a místními úřady, ke zvýšení turistického ruchu, k podpoře podnikání, k navazování mezinárodních kontaktů a k dalších činnostem.

Datové centrum bude kromě jiného zprostředkovávat mezinárodní výměnu harmonizovaných dat. V rámci projektu bude vytvořena pracovní stanice s potřebným vybavením.

Dosud není zajištěna finanční hotovost na vlastní podíl ERN a ze stejného důvodu jako u předchozího projektu nebylo dosud možné vyhlásit výběrové řízení na dodavatele.

• *Rekonstrukce příhraničních turistických stezek*

Z potřeby zkvalitnit informovanost návštěvníků ERN a zlepšit podmínky pro pěší turistiku se v roce 1996 zrodil uvedený projekt. Zahnuje patnáct konkrétních stezek ve

všech pěti okresech, které tvoří českou část ERN. Projekt se týká úpravy uvedených stezek od zpevnění povrchu, přes obnovu schodišť, mostků, osazení zábradlí na skalních vyhlídkách, až třeba po instalaci laviček, či informačních tabulí.

Předpokládané náklady dosahují 26,14 mil. korun, z nichž 19,55 mil. korun bude poskytnuto z programu Phare CBC 1997. Realizace započatá v lednu 1999 bude ukončena v prosinci roku 2000.

Projekt není dosud definitivně projednán a podle stávající dokumentace odsouhlasen. Vlastní podíly je nutné zajistit ze zdrojů dotčených obcí.

foto Jan Píkous ml.

• *Přeshraniční spolupráce při obnově venkova*

Projekt vznikl integrací několika menších projektů měst a obcí z ERN do společného projektu, jehož nositelem je ERN. Řeší zpracování marketingové strategie s ohledem na zemědělskou produkci, realizaci výstavby zemědělských produktů, školení obecních manažerů, výměnu zkušeností přes hranice se saskými obcemi a také realizaci šesti instruktivních projektů Višňové, Skalice u České Lípy, Jiřetína pod Jedlovou, Šluknova, Nového Boru a Stráže pod Ralskem.

Z předpokládaných nákladů 10 milionů korun bude 7,5 mil. kryto příspěvkem z programu Phare CBC 1997. S realizací se počítá v letech 1998–99. V současné době je podepsána smlouva o poskytnutí příspěvku, tendrování a další práce zajistí ARR.

Fond malých projektů Phare CBC

Fond je určen k podpoře příhraničních projektů buď dvoustranných ČR/SRN (Phare CBC), nebo třístranných ČR/SRN/Polsko

(Phare MCBC). Výčet vhodnosti zaměření projektů je obsáhlý, což umožňuje široké využití.

Dosud byly vyhlášeny FMP I a FMP II a v obou proběhla tři kola v celkovém časovém rozmezí jeden a půl roku. Prvé kolo FMP I se uskutečnilo v období září/říjen 1997, třetí kolo v FMP II pak v období prosinec 1998/leden 1999. Pro FMP I bylo Euroregionu Nisa z programu Phare MCBC 1995 poskytnuto 200 000 ECU a z programu Phare CBC 1996 117 000 ECU. Pro FMP II to bylo po 250 000 ECU z programu Phare MCBC 1996 a Phare CBC 1997. Pro FMP I byly přiděleny prostředky pro celou ČR

děleny MMR ČR na jednotlivé euroregiony dle principu, který kladl důraz na délku hranice (80 %), proti počtu obyvatel v příslušném euroregionu (20 %). Po kritice tohoto systému byly prostředky pro FMP II již děleny v poměru 50 : 50.

Tato část zprávy pak obsahuje výčet všech úspěšných žadatelů, kterým byl na předložené projekty příspěvek poskytnut. Nejúspěšnějším předkladatelem malých projektů byl Euroregion Nisa, kterému bylo Řídícím výborem FMP schváleno celkem osmnáct projektů s dotací ve výši 4,82 mil. korun. Jsou to následující projekty:

- *Obrázkový kalendář ERN 1998*
- *Koordinace a technická asistence pracovním skupinám ERN*
- *Koordinace a technická asistence městům a obcím ERN*
- *Informační zpravodaj ERN*
- *Asociace evropských hraničních regionů (AGEG) – podpora činnosti ERN*
- *ERNIS – Euroregionální informační systém*

- Statistická ročenka ERN
- Jazykový trénink ERN
- Rozvojový koncept turistických stezek
- Výroční zpráva ERN 1991-1998
- Infolisty ERN
- AGEK - podpora činnosti ERN II.
- Výstavní panely ERN
- Sportovní a kulturní kalendář ERN 1999
- Almanach ERN
- Orientační mapa ERN
- Příhraniční cyklistické stezky v ERN
- Rozvojový koncept příhraniční turistiky v ERN

U všech je ve zprávě podrobně uvedeno zaměření projektu, jeho cíle a přínos. K těm nejvýznamnějším projektům nyní podrobněji.

Koordinace a technická asistence pracovním skupinám ERN

Cílem bylo vytvoření managementu, týmu expertů, kteří se zabývali programováním činnosti pracovních skupin tak, aby byly naplněny cíle vytyčené v programových dokumentech ERN.

Výsledkem práce expertů je zpracování střednědobé strategie činností jednotlivých pracovních skupin. Byly stanoveny rozvojové priority a střednědobé cíle práce pracovních skupin, které pak byly radou ERN potvrzeny a schváleny. Součástí projektu současně bylo zpracování vybraných tématických studií a dokumentů včetně podpory činnosti pracovních skupin ERN.

Koordinace a technická asistence městům a obcím ERN

Prvořadým cílem projektu bylo vytvoření managementu, který se bude cílevědomě zabývat identifikací vhodných projektů příhraniční spolupráce, jejich rozvojem, formulací a předložením do programu Phare CBC. Zjednodušeně řečeno šlo o poskytnutí pomoci městům a obcím při výběru takových projektů, které splňovaly předpoklady pro přijetí v programu Phare CBC a tedy pro poskytnutí finančního příspěvku. Pomoc současně spočívala v poskytnutí pomoci se zpracováním technické a administrativní dokumentace v souladu se stanovenými pravidly programu Phare CBC.

V průběhu realizace tohoto projektu se ukázalo potřebným budovat v příhraničních regionech konzultační místa, kde by kvalifikovaní poradci pomáhali investorům pečlivě připravit konkrétní projekty.

• *Statistická ročenka Euroregionu NISA*
Projekt řešil sebrání a zpracování požadovaných dat a jejich grafickou úpravu a přípravu pro vlastní tisk v českém, polském, německém a anglickém jazyce.

Vydání této ročenky lze považovat za mimořádný výsledek, neboť poskytnutá data budou víceúčelově využívána. Užitečné bude

data z ročenky dále různými formami zveřejňovat a je také nutné hledat cesty pravidelné aktualizace statistických údajů.

V závěru této části zprávy jsou na jedné straně shrnuty nedostatky a na straně druhé předpoklady jak pro úspěšné fungování FMP, tak i pro úspěšnou realizaci projektů ERN financovaných z tohoto fondu. Nedostatkem například je oslabování úlohy euroregionů z centrální úrovně.

Pro úspěšnější realizaci projektů z FMP je nutné zkvalitňovat kapacitu ERN, je nutné si osvojit maximum pravidel, předpisů, technik a procedur programu Phare a je nutné zabezpečit vlastní podíly na spolurealizaci malých projektů s německou a polskou stranou.

Program Phare CBC

Zpráva v této části poskytuje jakousi rekapitulaci programu Phare CBC od jeho uplatnění v České republice v roce 1993 až po současnost. V prvních letech byl program poznamenán řadou problémů a nedostatků. Kromě jiných to byl například rozpor mezi českým zákonem o veřejných zakázkách a evropskými regulacemi, odstraněny až na podzim roku 1997. Také centralizované rozhodování o projektech, či slabá úroveň předkládaných studií a další problémy vedly ke zpoždění v zahajování realizace projektů.

Z uvedených důvodů vyslovila Evropská komise v roce 1997 konkrétní výhrady, na jejichž základě nedošlo k zahájení přípravy projektů pro program Phare 1998. Pro tento rok pak bylo Evropskou komisí přiděleno méně finančních prostředků, konkrétně cca 6,5 mil. ECU, které v souladu s finančním memorandem byly určeny pro Fond malých projektů, Fond obnovy venkova, Fond na obnovu poškozených lesů, pro Zpracování rozvojových studií a na Institucionální zabezpečení.

Rok 1998 se z hlediska programu Phare CBC vyznačoval dílčí změnou v systému přípravy projektů pro program Phare CBC 1999. V září pak bylo MMR ČR vyhlášeno předkládání návrhů projektů právě pro program Phare CBC 1999. Vzápětí bylo z oblasti ERN ministerstvu předloženo deset zpracovaných návrhů projektů, z nichž na základě kritérií Evropské komise bylo k dalšímu projednávání těchto pět:

1. *Mezinárodní letiště Liberec*
2. *NISA - plynofikace příhraničních oblastí*
3. *Euroregionální knihovna Liberec*
4. *Krásná Lípa - ČOV a kanalizace*
5. *Mezinárodní autobusové nádraží Liberec*

Do budoucna je kromě jiného nutné prokázat, že existuje řada kvalitních projektů tak, aby pro pokračování programu Phare

CBC po roce 2000 byla k dispozici vyšší suma prostředků.

Tuto kapitolu zprávy uzavírá přehled o úspěšnosti prosazování projektů z ERN do programu Phare CBC v letech 1994-97 ve srovnání s celou Českou republikou. Jen za rok 1997 bylo ze 105 předložených projektů v ČR 36 z ERN a ze 31 přijatých bylo z ERN 10.

CREDO

Z iniciativy Evropské komise vzešel v roce 1996 návrh programu na podporu přeshraniční spolupráce mezi zeměmi středovýchodní Evropy, tedy i mezi Polskem a Českou republikou. Tento konkrétní program, nazvaný Credo, se prakticky shoduje s pojetím Fondu malých projektů, ať již zaměřením, tak i finančním rozmezím podpory od jednoho do padesáti tisíc ECU.

V rámci tohoto programu předložil ERN v roce 1997 dva projekty, z nichž byl Evropskou komisí v Bruselu přijat jeden a to Program rozvoje přeshraniční spolupráce. Jeho cílem, na základě analýzy současného stavu, je vytvořit program spolupráce, který bude zahrnovat její možnosti, definovat priority a stane se motivem pro předkládání dalších vhodných projektů.

Na projekt, s jehož realizací se začalo v srpnu 1998 a ukončení se předpokládá v květnu 1999, byla poskytnuta dotace ve výši 40 tisíc EUR.

V porovnání s FMP je však tento program poněkud těžkopádný, mimo jiné i proto, že rozhodování o projektech probíhá v Bruselu. Proto by bylo účelné převzít proceduru FMP.

Povodňový fond Phare CBC

Po povodních v roce 1997 vyvstala potřeba pomoci postiženým oblastem, a tak ve snaze získat finanční prostředky, bylo z předchozích programů Phare vyřazeno několik projektů a vytvořen povodňový, či oficiálně Fond malých infrastrukturních projektů. Do něho byla převedena částka zhruba 90 mil. korun (2,55 mil. ECU), přičemž byl stanoven maximální příspěvek na jeden projekt, při 25 procentním podílu žadatele, ve výši 300 tisíc ECU. Celý fond byl poskytnut k dispozici okresu Liberec, který byl povodněmi postižen.

Z uvedeného fondu pak bylo podpořeno téměř šedesát projektů jak na odstranění škod povodní, tak i na protipovodňová opatření.

Pozitivním v tomto směru byla decentralizace celého fondu na regionální úroveň. Vhodné je usilovat o vytvoření podobného fondu i pro další okresy ERN.

Návrh činnosti v příštích letech

Závěrečnou kapitolou výroční zprávy je návrh činnosti pro příští období. Ten by měl

Zpráva o činnosti ERN v roce 1998

vycházet z odpovědí na otázky, které jednotlivé části výroční zprávy nepochybně vyvolávají a které při různých příležitostech zaznívají v obdobných formulacích jaké autoři výroční zprávy do této její části uvedli.

Dalším podkladem pro návrh činnosti je memorandum, které bylo přijato v roce 1996 v Jelení Goře na konferenci k 5. výročí založení ERN a které stanovilo cíle činnosti ERN na dalších pět let v široké škále oblastí a činností.

Úloha Euroregionu Nisa, jakožto dobrovolného sdružení bez kompetencí, je pouze v koordinační a poradní funkci a s tím souvisejících pravomocí. K realizaci cílů zakotvených v memorandu existuje řada stávajících

institucí a subjektů, vybavených patřičnými kompetencemi, finančními prostředky, či jim řešení daného problému přísluší ze zákona.

Statut Euroregionu Nisa – doplnění

Vedle seznamu členů Euroregionu Nisa byl přílohou výroční zprávy také Statut Euroregionu Nisa, jehož doplnění bylo předloženo valné hromadě. Všemi přítomnými pak byl předložený návrh schválen, a to v těchto případech (doplněný text zvýrazněn tučně):

Článek I, odst. 1 zní po doplnění následovně: „Regionální sdružení Euroregion Nisa je dobrovolným sdružením měst, obcí a dalších právnických osob okresů Liberec,

Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Děčín a Semily, programově a účelově zaměřeným na regionální spolupráci a spolupráci přesahující státní hranici s městy, obcemi a vyššími správními celky příhraničních regionů Spolkové republiky Německo a Polsko.“

Článek II, odst. 1, byl doplněn o bod c) tohoto znění: realizace investičních a neinvestičních projektů.

Článek VI, odst. 3 doplněn následovně: Valná hromada může volit a odvolávat čestného předsedu ERN, který se může s hlasem poradním účastnit jednání rady i valné hromady ERN.

Návrh činnosti a rozpočet ERN pro rok 1999

Za součást výroční zprávy je nutné považovat ještě dva dokumenty, které byly účastníkům valné hromady předány před zahájením jednání. Jedná se o:

Návrh činnosti ERN v roce 1999

1. příprava a spolupráce s dalšími subjekty v regionu na vzniku VÚSC Liberec

2. realizace rozvojových projektů v rámci programu Phare CBC to jsou:

- Turistický informační systém
 - Regionální rozvojová agentura NISA
 - Vícejazyčná navigace turistů v ERN
 - Přeshraniční datová síť
 - Rekonstrukce příhraničních turist. stezek
 - Přeshraniční obnova venkova
 - Plynofikace příhraničních oblastí
- v rámci Fondu malých projektů jako například:

- ERNIS – Euroregionální informační systém/Internet)
- Statistická ročenka ERN
- Rozvojový koncept turistických stezek
- Výroční zpráva ERN
- Infolisty ERN
- AGEK – podpora činnosti ERN
- Výstavní panely ERN
- Sportovní a kulturní kalendář ERN 2000
- Almanach ERN
- Orientační mapa ERN
- Příhraniční cyklistické stezky v ERN
- Rozvojový koncept příhraniční turistiky v ERN

3. Sledování podpůrných programů

4. Organizování pracovních setkání na přeshraniční i regionální úrovni

Návrh rozpočtu ERN na rok 1999

Příjmy v Kč		Výdaje v Kč	
Převod zůstatku z roku 1998	1066000,-	Stálí zaměstnanci kanceláře	805000,-
Členské příspěvky	1510000,-	Chod kanceláře	369000,-
Úroky	30000,-	Přeshraniční spolupráce	230000,-
		Projekty a akce ERN	1122000,-
		Různé	80000,-
Příjmy celkem	2606000,-	Výdaje celkem	2606000,-

Usnesení valné hromady ERN

Valná hromada po projednání předložených materiálů, s přihlédnutím k podaným připomínkám

I. Konstatuje,

že hlavní úkoly, stanovené valnou hromadou Euroregionu Nisa pro rok 1998 byly splněny

II. Schvaluje:

- a) zprávu o činnosti regionálního sdružení Euroregionu Nisa za období roku 1998
- b) zprávu o hospodaření v roce 1998
- c) hlavní úkoly a rozpočet ERN pro rok 1999
- d) Změny statutu podle přednesených návrhů

III. Volí:

- a) členy rady Euroregionu Nisa s hlasem rozhodujícím a s hlasem poradním
- b) členy Rady Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa
- c) čestným předsedou ERN Václava Pohla

IV. Ukládá:

1. radě ERN:
 - zajistit příslušná organizační opatření k zajištění hlavních úkolů české části ERN pro rok 1999 včetně informovanosti členů ERN o práci orgánů ERN, jak české, tak i německé a polské části
2. všem členům regionálního sdružení Euroregionu Nisa:
 - a) zajistit podmínky pro práci jejich zástupců v orgánech nebo vyvolaných akcích ERN v roce 1999
 - b) uhradit členské příspěvky za rok 1999 do 30.6.1999 s tím, že platná sazba je 2 Kč x počet obyvatel, nejméně však za jednu obec 500 Kč. Finanční podíl Okresních úřadů se řeší samostatnou smlouvou.

Čestný předseda ERN Václav Pohl: **Náš euroregion**

Jak jsme již uvedli na jiném místě, byl Václav Pohl, jeden ze zakladatelů ERN a jeho dlouholetý předseda, nucen ukončit ze zdravotních důvodů své aktivní působení ve veřejném životě. Jeho zásluhy na zrodu a činnosti ERN ocenili účastníci letošní valné hromady zvolením Václava Pohla čestným předsedou, což bylo i reakcí na jeho ujištění, že i nadále se chce na dění v této instituci dle svých možností podílet. Potvrdil to ostatně i v rozhovoru, ve kterém jsme ho požádali o odpovědi na následující otázky.

Jak jste přijal rozhodnutí o vytvoření euroregionu?

„Především jsem uvítal, že nás, kteří o vytvoření euroregionu usilovali, bylo víc. Vycházeli jsme přitom z informací, byť jen kusých, o existenci euroregionů v západoevropských zemích. Vytvoření obdobného sdružení na česko-polsko-německé hranici jsme považovali za výhodné z hlediska možnosti získat pro celý příhraniční region prostředky k jeho všestrannému rozvoji. Rovněž tak jsme věřili, že právě existence euroregionu bude napomáhat k tomu, aby se lidé více poznávali, což je také důležité pro rozvoj celé Evropy. Jsem rád, že se nám to podařilo.“

Bylo obtížnější prosazovat ustavení Euroregionu Nisa ve veřejnosti, či v regionálních a státních institucích?

„Myslím, že to bylo asi stejné. Chápu, že mnozí představitelé měst a obcí očekávali návratnost nejen zaplacených členských příspěvků, ale i další peníze do obecní pokladny. Smysl tohoto komunálního sdružení je však postaven na vyšším principu, jak je to patrné ze základních dokumentů. Pro snazší pochopení jsem to často vysvětloval na konkrétním příkladu. Podařilo se nám vyslat na stáž do Německa šedesát našich dětí z různých míst. Náklady, hrazené z prostředků Evropské unie, činily na jednoho účastníka zhruba třicet tisíc korun a to je částka, kterou by zejména ty menší obce nebyly schopné za své děti uhradit. Je nutné si také uvědomit, že ERN jako dobrovolná organizace, je schopná dát svým členům potřebné informace o možných kontaktech a o způsobu získání podpory svých aktivit. Jednotlivé konkrétní projekty a vlastní kontakty jsou pak již záležitostí měst a obcí.“

Dnes je to všechno již v jiné rovině. Za dobu trvání našeho ERN jsme jeho prostřednictvím získali do tohoto regionu již více než jednu miliardu korun, což obecně pomohlo celé České republice. Dnes už je zřejmé, že pro vstup ČR do Evropské unie je úloha euroregionů nezastupitelná.“

V čem vidíte největší přínos existence tohoto sdružení?

„Právě v tom, že u orgánů jak českých, tak i při Evropské unii, jsme pomohli prosadit řadu projektů, které se již podařilo realizovat. Náš euroregion je podstatně dál než euroregiony v dalších příhraničních oblastech s Německem a Rakouskem. Jsme tu především k získávání a přenášení informací a k tomu je nezbytné mít dobré vztahy s představiteli a pracovníky příslušných orgánů. Navzdory tomu však jde všechno pomalu. Zatímco u nás trvá jeden až dva roky než je projekt od jeho podání schválen, v Německu je to prostřednictvím programu Interreg II vyřízeno za půl roku. V tomto směru jsme byli na některých orgánech často až příliš otevření, což asi vždy dobře nebylo.“

Jak jste přijal vaše zvolení čestným předsedou ERN a jakou budoucnost této instituci předpovídáte?

„Musím přiznat, že jsem byl nesmírně dojat. Považuji to za ocenění práce, kterou se za těch osm let podařilo vykonat, ale rozhodně to není a ani nemůže být pouze moje zásluha. Bez sekretariátu, který se nám podařilo hned od počátku vytvořit a bez obětavosti řady dalších spolupracovníků, by se to nepodařilo.“

Je dobře, že si rada za předsedu ERN zvolila Ing. Milana Faltuse, který rovněž stál u zrodu našeho euroregionu.

Moje víra v budoucnost Euroregionu Nisa vychází z toho, že v západní Evropě existují některé euroregiony již čtyřicet let a také z toho, že města a obce v tomto komunálním sdružení budou mít otevřenější dveře do Evropské unie. Vadí mi jen přílišná byrokracie na mnoha republikových orgánech a institucích. Někdy mám dojem, že z Bruselu by možná raději jednali přímo s námi, než s ministerstvem. To by však další vývoj euroregionu ohrozit nemělo a nemělo by to ani odradit nikoho, kdo se na práci našeho Euroregionu Nisa podílí. Právě všem těm přeji hodně trpělivosti.“

Členové rady Euroregionu Nisa

Podle předem schváleného klíče byla na valné hromadě ERN zvolena na období let 1999–2001 nová rada Euroregionu Nisa, která řídí jeho činnost v období mezi zasedáními valné hromady. Zvoleni byli rovněž členové tripartitní rady za českou část ERN. Bezprostředně poté se členové rady sešli na ustavujícím zasedání, na kterém byl tajnou volbou zvolen nový předseda a již veřejnou volbou pak jeho čtyři místopředsedové, takže složení rady Euroregionu Nisa je následující:

Předseda

Ing. Milan Faltus město Hrádek n. N.

Místopředsedové

RNDr. Jiří Čerovský město Jablonec n. N.

Jan Sembdner město Rumburk

Jiří Vosecký obec Okrouhlá

MUDr. Vladimír Eckert město Turnov

Členové

Mgr. Irena Borovcová město Česká Lípa

Ing. Jiří Ježek město Liberec

Ing. Zbyněk Linhart město Krásná Lípa

Lubomír Majliš město Mimoň

Ing. František Mojžíš město Semily

Mgr. Jiří Musil Regionální hosp. komora

Josef Müller město Český Dub

Petr Polák město Tanvald

Ing. Luděk Suchomel město Smržovka

Jindřich Wurm město Frýdlant

Členové s hlasem poradním:

Ing. Jiří Benedikt OkÚ Děčín

JUDr. Helena Brožovská OkÚ Česká Lípa

JUDr. Dana Hůlková OkÚ Semily

RNDr. Pavel Pavlík OkÚ Liberec

Mgr. Jaroslav Suchánek OkÚ Jablonec n. N.

Členy tripartitní rady za českou část ERN byli zvoleni: Ing. Jiří Ježek, Jindřich Wurm, Ing. Milan Faltus, RNDr. Jiří Čerovský, Ing. Luděk Suchomel, Mgr. Irena Borovcová, Jiří Vosecký, Ing. František Mojžíš, Jan Sembdner, Ing. Zbyněk Linhart.

Nastupuji do rozjetého vlaku

Nový předseda Euroregionu Nisa Ing. Milan Faltus

Na ustavujícím zasedání rady české části Euroregionu Nisa byl předsedou tohoto sdružení zvolen starosta Hrádku nad Nisou Ing. Milan Faltus. Stejně jako jeho předchůdce Václav Pohl, stál i on u zrodu ERN. Jaký vztah k této organizaci má vyplývá z rozhovoru, který nám po zvolení předsedou poskytl.

Proč jste se zařadil mezi iniciátory vytvoření euroregionu?

„Především jsem v této organizaci spatřoval prostředníka k uskutečnění představ a záměrů, které mě i mé kolegy na dosavadním pracovišti dlouhá léta provázely. Konkrétně se jednalo o silniční propojení příhraničních oblastí sousedních států, kterým jsme se vážně zabývaly již v roce 1968, ale které byly v důsledku dalšího vývoje na dlouho odloženy.

Po navázání kontaktu s představiteli sousední Žitavy se ukázalo, že naše snahy jsou shodné nejen z hlediska dopravního spojení, ale že by se mohly rozvíjet i v dalších směrech. Tak vznikl podnět k vytvoření euroregionu, tedy přeshraničního sdružení podobného těm, která v zemích západní Evropy již řadu let existovala. Jsem rád, že se to podařilo a že správnost této myšlenky potvrdilo otevření hraničního přechodu Hartava, kterým v den jeho zprovoznění, 1. května 1991, prošlo na pětatřicet tisíc lidí.“

Hrádek nad Nisou leží v zeměpisném středu euroregionu. Jak se to promítá do života města a do vědomí jeho obyvatel?

„Řekl bych, že dost výrazným způsobem. Vždyť do roku 1990 byl Hrádek nad Nisou na konci světa, kde končila silnice a se sousední NDR nás spojoval pouze železniční přechod, umožňující však pouze tranzit přes německé území. Hrádek nad Nisou byl typickým „ospalým“ pohraničním městečkem se zanedbanou infrastrukturou.

Po otevření byl jen pěšího přechodu přes Hratavu do Žitavy v roce 1991 jsme poznali, že rozvíjející se cestovní ruch může být pro město přínosem. Je potěšitelné, že to záhy pochopili i někteří občané, začínající podnikatelé, připravující otevření různých obchodů. Záhy se tu objevil stánkový prodej, který jsme však jako nežádoucí rychle odbourali.

Za těch devět let trvání Euroregionu Nisa vzniklo ve městě na pětadvacet nových obchodů a na čtyřicet restaurací, z nichž polovina nabízí i hotová jídla. Představitelům města se za stejnou dobu podařilo překonat třicet let neřešitelné problémy, konkrétně zajistit vybudování čistíčky odpadních vod, plynofikaci prakticky celého města, dopravní

obchvat města, zkvalitnit povrch vozovek a nyní se budují nové kanalizační stoky. Zřízení telefonní stanice je dnes otázkou velmi krátké doby. Bylo postaveno více než sto nových bytů a od letošního roku probíhá výstavba dalších opět družstevní formou. Vznikl tu nový závod na výrobu gumových hadic, zaměstnávající na 340 lidí.

Seminář o cestovním ruchu

V Žitavě se koncem března uskutečnil odborný seminář zaměřený k rozvoji cestovního ruchu. Ten je dle mínění přítomných významnou součástí hospodářství a zvláště v příhraničním regionu zdrojem pracovních příležitostí i příjmů, proto si zasluhuje trvalé pozornosti.

Vedle zástupců euroregionů Nisa a Labe byli přítomni také náměstek ministra pro

Občané to vše vnímají postupně a radostným zjištěním je přístup mnoha z nich ke zvelebování svých domů a tím i ke zkrášlení celého města.“

S jakým předsevzetím jste funkci předsedy ERN přijal?

„Můj předchůdce Václav Pohl udělal velký kus práce, získal Euroregionu Nisa jméno i postavení. Za jeho působení získal region hodně finančních prostředků a byly navázány četné kontakty, pro region prospěšné. Navázat na to bude obtížné, ale protože jsem byl jak u zrodu Euroregionu Nisa, tak jsem po celou dobu působil také v radě tohoto sdružení a v dalších výborech, je mi systém práce známý. Vím co je třeba řešit a mám představu, že díky dosavadním zkušenostem z této organizace i z funkce starosty města, to budu umět. Navíc zůstal schopný a zkušený sekretariát, o který se mohu vždy opřít.

Nastoupil jsem do rozjetého vlaku a chci přispět k tomu, aby v jízdě pokračoval.“

místní rozvoj ČR Ing. V. Kupka a jeho saský kolega. Ani po obsáhlé diskusi, která se zabývala obtížemi při rozvíjení příhraničního cestovního ruchu, se nepodařilo dospět k přesnému vymezení současných problémů, natož k jejich řešení. Přesto bylo dohodnuto některé z konkrétních případů zpracovat, projednat ve speciálních pracovních skupinách a zaslat na příslušná ministerstva.

O záměrech nových polských orgánů

Z iniciativy polské části ERN se 12. dubna v městě Bolesławiec uskutečnilo setkání představitelů příhraničních územních správních jednotek, působících v Euroregionu Neisse–Nisa–Nysa. Za českou stranu se zúčastnili zástupci okresních úřadů, z Děčína Ing. J. Benedikt a z Jablonce nad Nisou Mgr. J. Suchánek a Dr. M. Varga. Za ERN byl přítomen Ing. J. Zámečník. Německou stranu zastupovali volení představitelé několika landkreisů a svobodných měst Zittau, Görlitz a Hoyerswerda. Hostitelskou zemi zastupovali volení starostové powiatů, což je podle nového územního uspořádání v Polsku správní jednotka, odpovídající našim okresům. Protože powi-

aty působí teprve od letošního roku, prezentovali jejich představitelé především své záměry a současně osvětlili fungování státní správy. Obdobně o svých záměrech hovořili také němečtí účastníci setkání.

Dle mínění Ing. J. Zámečníka bylo setkání z hlediska poskytnutých informací zajímavé, ale teprve po zavedení vyšších územních správních celků v ČR a po zvolení jejich samosprávných orgánů, získají představitelé polských a německých orgánů rovnocenné partnery, neboť současné okresy jsou výhradně orgány státní správy, navíc s omezenými pravomocemi.

Realizované projekty v rámci FMP

Také v letošním roce budeme prezentovat úspěšně realizované projekty, které byly podpořeny z Fondu malých projektů Phare CBC

Podnikatelka 2000

Projekt Bilaterální manažerský kurz „Podnikatelka 2000“, předložený Okresní hospodářskou komorou v Liberci, byl schválen k poskytnutí příspěvku z Fondu malých projektů. Předložen byl na základě několikaleté spolupráce OHK Liberec s IHK Drážďany, pobočkou Žitava, vyznačující se skutečným řadou vzájemných akcí. Projekt navázal na stejnojmenný tříletý projekt, předložený IHK Drážďany v rámci programu Interreg II již v roce 1997.

V témže roce započala i jeho realizace a prostřednictvím Okresní hospodářské komory se do něho zapojila i česká strana, takže již od počátku bylo mezi třiceti účastnicemi také sedm podnikatelek českých. Protože projekt předložený OHK byl k podpoře z FMP zařazen až od června 1998, hradila do té doby náklady jednak OHK a zčásti i samy podnikatelky, které jsou majitelkami firem vesměs z oblasti služeb.

Obsahem projektu jsou pravidelná měsíční jedno, či dvoudenní setkání českých a německých podnikatelek, vyplněná v úvodu seminářem, na který navazují kooperační jednání. V roce 1998 byly semináře zaměřeny na Relaxační a odpočinkové metody, Správné vedení podniku, Soukromý management a osobní pracovní techniky vedení firmy a na Komunikační prostředky ve firmě. Nad rámec projektu vznikly další aktivity z iniciativy účastnic kurzu a podpořené oběma komora-

mi. Byla to například návštěva lipského veletržního areálu, setkání ve Smržovce, na kterém vyhodnotily dosavadní spolupráci, ale i další neformální společná setkání.

Jedná se o velice atraktivní projekt, který již v průběhu realizace přinesl řadu záj-

mavých podnětů ke spolupráci. Prvořadým přínosem pro účastnice kurzu byla možnost dalšího vzdělávání. Projekt pokračuje i v roce 1999, takže celkové podrobné vyhodnocení bude zpracováno až po jeho dokončení. *

Při jednom z pracovních setkání si účastnice kurzu také prohlédli vzorkovnu skla v libereckém zámku.

Trilaterální manažerský kurz

Cílem projektu bylo rekvalifikovat skupinu nezaměstnaných ze všech tří částí Euroregionu Nisa a vytvořit pro ně v mateřských zemích pracovní příležitosti. Kromě předkladatele projektu, Okresní hospodářské komory v Liberci, se na realizaci podílel vzdělávací subjekt z Německa, který získal podporu z programu Interreg II a hospodářská komora v Jelení Góře. Projekt byl dále podporován úřady práce v Löbau a v Liberci.

Projekt trvající od března do prosince 1998 byl rozdělen do tří etap, včetně závěrečné praxe a začal výběrovým řízením k zařazení do tohoto kurzu. Na české straně se zúčastnilo pět žen. Prvá část obsahovala

120 výukových hodin počítačových technik včetně využití internetu. Praxe na českém území se uskutečnila na Úřadu práce v Liberci, na Agentuře regionálního rozvoje s.r.o. v Liberci, v Euro Info centru v Liberci, ve dvou výrobních podnicích v Liberci a v Semilech a na OHK v Liberci. Dvě účastnice se zúčastnily dvoudenního semináře v Praze, pořádaném Hospodářskou komorou ČR.

V průběhu realizace byly splněny všechny předem stanovené záměry a také všechny české účastnice kurzu získaly po jeho absolvování pracovní uplatnění. Na základě úspěšných výsledků bylo rozhodnuto akci v následujícím roce zopakovat. *

Orientační mapa Euroregionu Nisa

Jedním z třístranných projektů předložených Euroregionem Nisa a schválených k podpoře z programu Phare prostřednictvím FMP, bylo vydání orientační mapy Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Mapu letos v lednu vydala Geodézie ČR a.s. nákladem 5000 kusů ve formátech A3 (měřítko 1:500 000) a A4 (měřítko 1:700 000). Na zadní straně jsou v češtině, němčině, polštině a v angličtině nejzákladnější údaje o celém Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, o jeho cílech a s adresami sekretariátů všech tří jeho částí. *

Sousedé k sobě nacházejí cestu

Dalším projektem, na jehož realizaci byl poskytnut příspěvek Phare prostřednictvím Fondu malých projektů byl projekt Sousedé k sobě nacházejí cestu, předložený Společností příznivců soukromé školy Slunce.

Původním záměrem tvůrců projektu bylo přispět k interkulturní způsoblosti českých a německých dětí a vnést do programu škol evropskou dimenzi prostřednictvím společného týdenního pobytu českých a německých dětí v oblasti Máchova jezera, týdenního pobytu českých dětí v oblasti Hoyerswerdy a napojením školy na Internet. Přínosem těchto aktivit na naší straně mělo být prohloubení zájmu dětí o studium německého

jazyka, navázání mezinárodního přátelství dětí, posílení dobrého vztahu k německým sousedům a také obohacení a zkvalitnění pedagogické práce učitelů.

Všechny záměry se podařilo splnit, a tak lze zrekapitulovat, že první akce pod názvem Za krásami Českolipska se pod vedením pedagogů zúčastnilo 40 dětí ze školy Slunce a 40 dětí ze škol v Hoyerswerdě. Druhé akce Schulfest Kinder der Welt v Hoyerswerdě se zúčastnilo 47 žáků ze školy Slunce a ze ZUŠ v Mimoni s pedagogickým doprovodem.

Splněna byla také třetí část projektu, tedy připojení na Internet, což si vyžádalo proškolení pedagogických pracovníků a současně při-

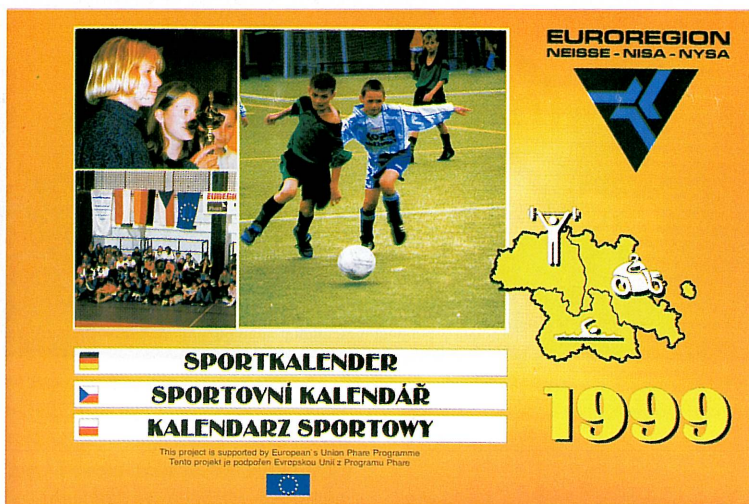
pravu počítačového pracoviště, které poté bylo vybaveno novým procesorem a softwarem.

Uvedený projekt navázal na již dříve započatou spolupráci školy Slunce se třemi školami v Hoyerswerdě, v konkrétní podobě vyjádřenou řadou společných akcí. Nesporný význam projektu kromě jiného vyjadřuje například to, že několik českých dětí, které studují angličtinu a francouzštinu, se rozhodlo doplnit jazykové vzdělávání ještě o němčinu. Předkladatelé projektu doporučují v podobných akcích pokračovat, neboť jsou evidentně účinnější, než teoretická výchova a slovní nabádání k toleranci a vzájemné úctě mezi sousedními národy.

Sportovní a kulturní kalendář ERN

Stejnomený projekt, předložený do FMP Euroregionem Nisa, má rovněž třístranný charakter. Na přípravě obou kalendářů, zejména v podobě shromažďování potřebných údajů, se podíleli členové příslušných pracovních skupin. Letos jsou akce v obou kalendá-

řích řazeny nikoliv podle jednotlivých částí ERN, ale chronologicky v časové posloupnosti, což je rozhodně přehlednější. Navíc toto uspořádání ještě více vyjadřuje celistvost celého ERN a vzájemnou propojenost české, německé i polské části.

Euroregion na internetu

Z prostředků Fondu malých projektů bylo v minulém roce podpořeno také napojení ERN na internet. Každá část ERN má svoji internetovou stránku:

- česká je www.euroregion-nisa.cz
- německá ernis.htw-zittau.de
- polská ernis.pwr.jgora.pl

Na nich lze v příslušném jazyce získat shodné základní informace, a to obecně o regionu (historie, statistika), o ERN (vznik, status a právní základ, přehled událostí, organizační uspořádání, podpůrné instituce, statistické údaje, zásady fungování, financování, hlavní cíle a priority, společné aktivity, členové, adresy), o dopravě (veřejná doprava, hraniční přechody, celní předpisy, silniční vzdálenosti), o turistice (města a obce, zajímavosti, hrady a zámky, počasí, sněhové zpravodajství, ubytování) a konečně důležitá telefonní čísla pro případ nouze a samozřejmě také adresy sekretariátů jednotlivých částí ERN. Jednotlivé internetové stránky se také průběžně doplňují o aktuální události.

Mayer slíbil podporu

Koncem ledna se v Žitavě uskutečnilo zasedání rozšířeného presidia ERN, kterého se rovněž zúčastnil saský ministr hospodářství G.Mayer. Jednání bylo zaměřeno na možnosti financování příhraničních projektů ze zdrojů EU, ale hovořilo se i o potížích, například v podobě dlouhých schvalovacích procedur, což oddaluje zahájení realizace konkrétních projektů. Diskutovalo se též o možnosti financování některých projektů specifického charakteru, které by byly společné pro všechny tři strany. Přítomný ministr v závěru jednání účastníky zasedání ujistil o své podpoře ERN v Evropské komisi.

Z jednání pracovních skupin

Pracovní skupiny, jak zaznělo i na jednání valné hromady, jsou jakýmsi „zrcadlem Euroregionu“. Proto jejich činnost v našich zpravodajích pravidelně prezentujeme a také dnes jednání některých z nich přibližujeme.

Statistici připravují další publikaci

V pořadí již čtvrtou publikaci, která poskytne srovnání tří měst v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, připravují členové pracovní skupiny Statistika. Tentokrát bude zahrnovat města Löbau – Varnsdorf – Lubaň. Tak jako u předcházejících to budou jednak údaje historického charakteru a pro aktuální srovnávací údaje budou použity statistické podklady za rok 1997. Členové skupiny na svém pracovním jednání dále vyslechli informaci o vytvoření nomenklaturních statistických územních jednotek (NUTS), to je vymezení území pro podporu z evropských strukturálních fondů.

Polští zástupci pak své kolegy informovali o novém územním uspořádání v Polsku, platné od 1. ledna 1999. Charakteristické je tím, že na všech organizačních stupních jsou volené samosprávné orgány.

Jednalo se také o českém projektu na zpracování brožury „Kempy v ERN“. Zatímco česká a polská strana statistické informace o kempech má, nelze návrh zatím realizovat, neboť na německé straně nelze takové údaje zveřejnit bez projednání s jednotlivými subjekty. Navíc dosud není vyjasněna ani otázka financování, proto se tato záležitost odkládá na některé z příštích zasedání skupiny.

V závěru jednání byl přijat pracovní program skupiny Statistika na rok 1999, zahrnující přípravy na vydání společné publikace „Životní prostředí v Euroregionu Nisa“ a na polský návrh vydání publikace „Města v Euroregionu Nisa“. Čeští členové skupiny poté předali svým partnerům ročenku České části Euroregionu Nisa a požádali je o obdobné materiály.

EUREGIO '99 bude v Polsku

Na prvním letošním jednání pracovní skupiny Sport byly v úvodu zhodnoceny sportovní hry mládeže EUREGIO 98, uspořádané v Liberci. Účast šesti stovek dětí ze všech tří částí ERN a pozitivní hodnocení celé akce jen potvrdilo záměr skupiny pořádat podobné sportovní setkání mladých každým rokem. Na řadě je tentokrát polská strana, která již také předložila první informaci, dle které se EUREGIO 99 bude konat koncem srpna v Jelení Góře. Rozsah bude obdobný jako v Liberci, pouze místo kuzelek se bude soutěžit v tenise.

Symposium 2000 v Liberci

Hlavním bodem jednání pracovní skupiny Historie bylo projednávání přípravy Symposia 2000, tedy akce, které také bude letošní činnost skupiny provázet.

Od ustavení pracovní skupiny je to již šesté symposium, jehož nosnou částí tentokrát bude výstava nazvaná Umění bez hranic s podtitulem Umělecké poklady z muzeí Euroregionu Nisa. Výstava v prostorách Severočeského muzea v Liberci bude zaměřena na umělecké předměty z cínu, keramiky, skla a textilu, a to od počátku uměleckých řemesel až do přelomu 19. a 20. století.

Pro přípravu celého symposia byl ustaven výstavní komitét, jehož úkolem bude kro-

mě jiného projednat účast jednotlivých muzeí v regionu na této výstavě a ucházet se o financování projektu z programu Phare CBC.

V další části jednání informoval Dr. Wiater o záměru polské strany vydat katalog muzeí v Euroregionu Nisa a požádal české a německé kolegy o poskytnutí požadovaných údajů.

Doc. R.Anděl také uvedl podíl členů komise na vydání kalendáře ERN 1999, o kterém se podrobněji zmiňujeme na jiném místě.

Poslední informaci přednesl Dr. Dudeck ze Žitavy, a to o ustavení ekumenického pracovního kruhu, který na zářij připravuje výstavu o 2. světové válce.

Pracovní setkání

Dokončením projektu Turistický informační systém je na základě smlouvy s ministerstvem pro místní rozvoj pověřena britská firma Enterprice p.l.c. Mezi dodávky služeb spadá kromě jiného také série školení. Jedno z nich se ve dnech 8. a 9. dubna uskutečnilo v Českém Dubu a určeno bylo zástupcům Informačních center v regionu. Těch je celkem 25, z toho 18 jich bylo zřízeno Euroregionem Nisa a uvedené akce se zúčastnilo 15 z nich. Přítomní se seznámili se

způsobem prezentace rezervačního systému, byly jim předvedeny možnosti vytvoření servisu, včetně využití internetu a byli informováni o budování cyklostezek. Nemalým přínosem tohoto prvního setkání pracovníků informačních center bylo to, že se navzájem poznali také osobně, neboť v jejich náplni je i vzájemná spolupráce v podobě výměny různých informací. Na příštím setkání v květnu budou seznámeni s marketingem informačních center.

Členové komise poté po vzájemné diskusi rozhodli vyhodnocovat od roku 1998 pouze nejlepší organizace, tedy upustit od hodnocení jednotlivců. Za rok 1998 tak byly za nejlepší odsouhlaseny:

Liberecká sportovní a tělovýchovná organizace – za uspořádání EUREGIO 98

Aeskulap Jelenia Góra – za organizaci lyžařských závodů mládeže

Orientační klub Chrastava – za akci SAXBO 98 českosaské orientační závody

Těmto organizacím doporučuje pracovní skupina Sport předat pohár Euroregionu Nisa.

V další části jednání potvrdili členové skupiny seznam hlavních třístranných sportovních akcí v roce 1999. Odložen byl zatím polský návrh na vydání Sportovního propagačního prospektu, neboť prioritním je sestavení databanky sportovních svazů a organizací v Euroregionu Nisa. Zatímco německá strana má podklady pro databanku hotově, česká a polská strana je zpracují podle tohoto vzoru.

Průběžně budou členové skupiny připravovat sportovní kalendář ERN na rok 2000.

Nová směrnice o využití programu Phare CBC

Třikrát z jednání komise JCC

Pod zkratkou JPMC působila do letošního roku společná česko-německá komise, poradní orgán Evropské komise při posuzování projektů přihlášených na českoněmecké hranici do programu Phare CBC. Poté se komise přejmenovala na společnou přeshraniční komisi a užívá zkratku JCC (Joint Co-operation Committee).

Mimořádného zasedání komise, uskutečněné ještě pod předchozím názvem 16. února v Berlíně za přítomnosti zástupce Evropské unie, se za ERN zúčastnili V. Pohl a Ing. J. Zámečník.

Komise se především zabývala výší finančních prostředků na příhraniční projekty pro rok 1999. Vycházelo se z toho, že Evropská komise již podruhé redukovala množství finančních prostředků na přeshraniční spolupráci mezi evropskými zeměmi a tato redukce postihla také tuto spolupráci České republiky s Německem a s Rakouskem.

Podle nejnovějšího návrhu je pro pět euroregionů na českoněmecké hranici z původních 44 milionů EUR k dispozici jen 29,4 milionů EUR. V komisi bylo dohodnuto, že z vyšetřených zhruba 15 milionů EUR bude kromě jiného podporována také spolupráce českopolská a československá.

Polovina z předpokládané částky je vyčleněna na velké projekty, mezi které byly za českou část ERN schváleny projekt Euroregionální knihovna Liberec a projekt NISA – plynofikace příhraničních oblastí. Druhá polovina bude rozdělena mezi regionální fondy, a to Fond malých projektů, Fond na rozvoj lidských zdrojů a Fond na rozvoj malého a středního podnikání. Doporučení komise bylo postoupeno Evropské komisi s předpokladem, že k využití těchto prostředků dojde v letech 2000–01.

V další části jednání se členové komise seznámili s novou směrnicí Evropské komise z prosince 1998 týkající se realizace přeshraniční spolupráce v rámci programu Phare, která nahrazuje obdobnou směrnicí z roku 1994, vydanou v souvislosti se založením tohoto programu.

Zásadní změna tkví v tom, že působnost programu Phare se vedle zemí sousedících se státy EU, rozšiřuje i na další země střední a východní Evropy. Pro ČR z toho vyplývá, že od roku 2000 budou prostředky směřovat i na příhraniční oblasti s Polskem a Slovenskem. Podle sekretáře ERN Ing. J. Zámečníka to znamená méně prostředků na českoněmeckou spolupráci, neboť peníze se musí rozpusť na více regionů.

V nové směrnici je důležitý zvláště článek č. 5, obsahující výčet akcí, které mohou být z tohoto programu financované. Úplné znění směrnice je možné získat na sekretariátě ERN.

Řádné zasedání, již pod novým názvem, se uskutečnilo 26. března v Praze. Hned v úvodu vyslechli členové komise informaci z Evropské komise, podle které nelze financovat projekt Euroregionální knihovna Liberec. S odvoláním na novou směrnici lze totiž projekty z oblasti kultury, turistiky, vzdělávání a podobně nadále financovat pouze v rámci Fondu malých projektů, tedy do maximální výše 50 000 EUR. Česká strana vyřazení projektu Euroregionální knihovna rozporovala a požadovala písemné zdůvodnění.

Na jednání byl také schválen harmonogram prací, které by měly předcházet prvnímu rozdělování prostředků po roce 2000. Harmonogram zahrnuje zpracování doku-

mentů a vytvoření odpovídajících přeshraničních komisí pro posuzování projektů.

Pod stejným názvem se 9. dubna v Praze uskutečnilo ustavující zasedání českopolské komise. Mezi zhruba čtyřiceti účastníky byli za polskou stranu přítomní zástupci ministerstva, vojvodství i polské části ERN, za českou pak rovněž zástupci ministerstva pro místní rozvoj a české části ERN.

Za první úkol si komise vytkla nastartovat využití prostředků na českopolskou spolupráci. Po zredukování prostředků na projekty v oblasti s německou hranicí, mají obě strany k dispozici po třech miliónech EUR. Z několika odsouhlasených návrhů je to na české straně například rekonstrukce silnice I. třídy u města Třince, na polské straně například čistička odpadních vod v oblasti Klodska. Komise se rovněž dohodla na zřízení společného FMP, který nahradí dosavadní fungující program Phare-Credo.

Rokování turistických organizací

Na zámku Szcocha v Polsku se ve dnech 17. a 18. dubna uskutečnilo mezinárodní setkání turistických organizací polské, německé a české části Euroregionu Nisa. Pořadatelem konference a pracovního jednání byla instituce Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych z Lubaně.

Pozvání přijali zástupci sedmnácti odborů Klubu Českých turistů z turistických oblastí Jizerské a Lužické hory a Český ráj – Pojizeří, pěti oddílů polských institucí PITK a PTSM a čtyř oddílů turistických organizací z Německa. V přátelském ovzduší se účastníci setkání seznámili s organizací a prací dvou největších turistických organizací v Polsku, kterými jsou Polskie Towarzystwo

Turystyczne Krajoznawcze a Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych. Hostitelé jim také na diapozitivních přiblížili hlavní pozoruhodnosti kraje.

V diskusi se hovořilo o organizaci několika společných akcí, s jejichž pořádáním mají mnohaleté zkušenosti turisté z Krásné Lípy a Neustadt.

Příjemné prostředí zámku, dobrá organizace setkání a přátelská atmosféra byly umocněny zajímavou exkurzí k Lešňanskému a Zlotnickému jezeru. Celé setkání pak přispělo k navázání těsnějších dvoustranných kontaktů některých ze zúčastněných organizací.

Na snímku zámek Czocha a zámecká recepce

